

ПРОБЛЕМИ ЗАЙНЯТОСТІ У ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ

Сердюк Ю.А.

Науковий керівник – Краснокутська Ю.В., канд. екон. наук, доцент

Значення туризму у світі постійно зростає. Це зумовлено тим, що фінансові надходження від міжнародного туризму сьогодні є важливим показником економічного зростання країн світу. Однак розвиток туристичної галузі України знаходиться під впливом багатьох негативних чинників, кожен з яких потребує виявлення та детального аналізу. Слід зауважити, що і деякі аспекти державного регулювання на національному, регіональному та місцевому рівнях потребують уваги через недостатню кількість науково обґрунтованих практичних рекомендацій з урахуванням політичних і соціально-економічних трансформаційних процесів, які відбуваються в Україні. Формування стратегії розвитку туристичної галузі й створення умов для її ефективного впровадження – актуальне завдання сьогодення.

Туристична галузь займає лідируючі позиції у створенні робочих місць у світі. В цій галузі зайнято більше 98 млн. осіб, що складає 3% від загальної кількості зайнятих. Разом з тим, враховуючи непрямий та індукований вплив туризму, галузь вносить свій вклад у створення кожного одинадцятого робочого місця у світі. За офіційними даними, кількість зайнятих у невиробничих галузях за регіонами України має нерівномірний характер.

Занятість має важливе значення для аналізу туристичної галузі, виходячи із її значущості з економічної, соціальної, виробничої та стратегічної точок зору. Оскільки характерні для туризму види діяльності зазвичай є трудомісткими, вимірювання вкладу туристичної галузі у створення робочих місць і забезпечення доступу населення до джерел доходу має важливе значення для визначення впливу туризму як на національну так і на міжнародну економіку.

Згідно з Міжнародними рекомендаціями статистики туризму, особи можуть мати два або більше місць роботи, причому всі або деякі з цих робочих місць можуть відноситися до галузей туризму або жодне з них може до них не належати.

Зайнятість в галузях туризму можна виміряти трьома різними методами, а саме:

- як чисельність осіб, зайнятих в галузях туризму на одному із своїх робочих місць;
- як чисельність осіб, зайнятих в галузях туризму на своєму основному робочому місці;
- як кількість робочих місць в галузях туризму.

Отже зайнятість в галузях туризму можна виразити або у вигляді кількості робочих місць, або у вигляді чисельності зайнятих осіб. Підсумовування робочих місць у сфері туризму усіх осіб, зайнятих в галузях туризму дасть загальну кількість робочих місць в галузі.

Національна Методика розрахунку обсягів туристичної діяльності пропонує систему показників статистики туризму в Україні, яка обмежується обчисленням чисельності працівників галузі туризму за такими категоріями:

- чисельність працівників галузі туризму;
- чисельність працівників суб'єктів туристичної діяльності;
- чисельність працівників колективних засобів розміщування;
- чисельність працівників дитячих закладів оздоровлення та відпочинку.

При розгляді проблем зайнятості необхідно враховувати існування наступних особливостей.

По-перше, види діяльності в галузі туризму такі, як розміщення, забезпечення харчування та напоїв, рекреаційна діяльність є відносно трудомісткими та нерідко припускають зайнятість осіб з низькою кваліфікацією. Ця діяльність може бути зосереджена в районах з низьким рівнем промислового розвитку і концентрації виробничої діяльності

По-друге, потік відвідувачів, зокрема в'їзного туризму характеризується нерівномірним розподілом протягом року. У результаті зайнятість в цих галузях буде схильна до сезонних коливань більш значних ніж в інших секторах економіки.

Україна має вагомі об'єктивні передумови для того, щоб увійти до розвинутих туристичних країн світу. Однак, попри високий потенціал туристично-рекреаційних ресурсів, наша держава навіть не входить до рейтингової таблиці, що включає 75 країн світу, які мають найбільші доходи від туризму, оскільки частка туризму в економіці країни є вкрай низькою.

Таким чином, можна зробити висновок, що індустрія туризму відіграє значну роль у формуванні ВВП і забезпечуванні зайнятості населення, однак в Україні існує ряд факторів, які значно впливають на формування низького рівня туристичної галузі, в тому числі й мала кількість зайнятих у цій сфері. Підвищення рівня зайнятості населення в туристичній галузі повинно стати особливо привабливою альтернативою для стимулювання розвитку країн і регіонів з низьким рівнем доходів, які раніше значною мірою залежали від натурального господарства, видобутку природних ресурсів, або неофіційної самозайнятості.